

Suomen tieteellinen kirjastoseura
Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund
Finnish Research Library Association
PL 217, 00171 Helsinki
<http://www.stks.fi>

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2008

Yleistä

Suomen tieteellinen kirjastoseura painotti vuoden 2008 toiminnassaan kirjastotoimen ja -palvelujen edistämistä yhteistyössä alan muiden järjestöjen ja koulutus- ja muistiorganisaatioiden kanssa. Seura on panostanut yhteistyöverkoston luomiseen ja sitä kautta kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden lisäämiseen. Seura on keskittynyt jäsenkuntansa ammatillisen identiteetin vahvistamiseen ja ammattitaidon kehittämiseen erityisesti työryhmiensä kautta. Seura on järjestänyt kansainvälisiä ja kotimaisia seminaareja tai muita koulutustilaisuuksia ajankohtaisista aiheista. Seuran kotisivujen uudistaminen aloitettiin uuden yhteistyökumppanin kanssa.

Jäsenmäärä

Seurassa oli vuoden lopulla jäseniä yhteensä 720, joista henkilöjäseniä 684, yhteisöjäseniä 36. Henkilöjäsenistä työelämän ulkopuolisia jäseniä oli 47 ja kunniajäseniä 10.

Jäsenkokoukset

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin Helsingissä 12.5.2008 Tieteiden talolla, Helsingissä. Kevätkokouksen yhteydessä keskusteltiin seuran tulevaisuudesta ja kirjastoseurojen välisestä yhteistyöstä ja järjestettiin traditionaalinen IFLA-isku. Paikalla oli 22 seuran jäsentä.

Sääntömääräisessä syyskokouksessa 11.11.2008 Tieteiden talolla keskusteltiin seuran vuoden 2009 toimintalinjoista. Seura täyttää 80 vuotta ja keskusteltiin merkkivuoden juhlistamisesta. Tilaisuudessa oli läsnä 16 seuran edustajaa.

Seuran hallitus ja toimihenkilöt

Seuran hallitukseen kuuluivat toimintavuonna puheenjohtaja Pirjo Vatanen ja jäsenenä varapuheenjohtaja Veera Ristikartano, Harri Ahonen, Airi Forssell, Leena Horsma-aho, Hannu Markkanen, Marja Mikola, Eila Rämö ja Leena Toivonen.

Sihteerinä toimi Meri Kuula-Bruun ja taloudenhoitajana Tiina Alam. Tilintarkastajina olivat Vesa Ikäheimo ja Tuula Ruhanen.

Hallitus kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa.

Hallituksen työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja taloudenhoitaja. Sen tehtävänä on ollut hallituksen kokousten valmistelu ja kiireellisten asioiden hoitaminen.

Yhteistyö kirjastoseurojen neuvottelukunnassa ja siihen liittyvä muu yhteistyö

Kirjastoseurojen neuvottelukunta on toiminut kirjastoseurojen välisen yhteistyön keskeisenä foorumina. Se on kokoontunut vuoden aikana neljä kertaa. Puheenjohtajana on toiminut Harri Ahonen. Muina jäseninä ovat olleet Sinikka Sipilä ja Rebekka Pilppula Suomen kirjastoseurasta, Robin Fortelius Finlands svenska biblioteksföreningistä, Silja Rekomaa ja Pirjo KainuTietoasiantuntijoista sekä STKS:n edustajina Pirjo Vatanen ja Harri Ahonen.

Neuvottelukunta on jatkanut keskustelua seurojen yhteistyömalleista. STKS ja Tietoasiantuntijat keskustelivat taloudenhoitajan tehtävien ulkoistamisesta Tietoasiantuntijoille, julkaisuohjelman hankkimisesta ja lehtien yhteistyöstä. Neuvottelut eivät kuitenkaan johtaneet tulokseen.

Yhteisiä tapahtumia ja muuta toimintaa on ollut runsaasti:

- AY-yhteistyö on jatkunut ja 16.5. Tampereen yliopistossa järjestettiin yhteinen seminaari *Kirjastot esiin! – Kirjastojen haasteet mediamaailmassa*. Seminaarin vetäjänä oli Leena Horsma-aho, joka on ollut STKS:n edustaja Minerva-työryhmässä.
- IFLA:n konferenssiin Quebeciin järjestettiin yhteinen matka seurojen osallistujille.
- Kirjastoseurojen etiikka-työryhmä laati luonnoksen kirjastotyön eettisistä periaatteista. Työryhmässä STKS:aa edustivat Harri Ahonen ja Pekka Heikkinen.
- Seuran jäsenet saattoivat osallistua jäsenhinnalla Tietoasiantuntijoiden järjestämään seminaariin *Kansassako viisautta majailee - Sosiaaliset median trendit tietoammattilaisten silmin*.
- Kirjastoseurojen neuvottelukunta sekä kirjasto- ja informaatioalan koulutuslaitokset järjestivät seminaarin *Kirjasto- ja informaatioalan oppimispolut 2 - polttopisteenä kirjasto- ja informaatioalan alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot* 6.11. Turun ammattikorkeakoulussa.

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Signum

Jäsenlehti Signum ilmestyi 6 numerona. Signumin päätoimittajana ja toimitussihteerinä oli Päivikki Karhula. Toimituskuntaan kuuluivat Juha Kämäräinen, Johanna Lilja, Tuula Ruhanen, Eila Rämö ja Marja Sarvilinna.

Kotisivut

Seuran kotisivujen uudistamistyö jatkui. Vuoden lopulla hyväksyttiin Tietokannat.fi-yrityksen tarjous jäsenrekisteristä, talousohjelmasta ja kotisivujen julkaisujärjestelmästä. Hanketta ovat vieneet eteenpäin Veera Ristikartano, Hannu Markkanen ja Tiina Alam. Seuran kotisivujen osoite on <http://www.stks.fi>

Työryhmillä on käytössään omia www-sivuja. Kaukopalvelutyöryhmällä on lisäksi keskustelulistat, Kauk-list. Seuran oma jäsenistön sähköpostilista on osoitteessa: stsk@lista.tsv.fi

Jäsentiedotteet

Seuran jäsenille on lähetetty kaksi jäsentiedotetta.

Koulutus, seminaarit ja opintomatkat

Kaukopalvelun koulutuspäivä järjestettiin toukokuussa 22.5. Tieteiden talossa Helsingissä.

Kirjastojuridiikan seminaari järjestettiin Eblidan Egil-kokouksen yhteydessä Helsingissä 8.12.

Suomen tieteellisten kirjastojen työryhmät järjestävät kaksipäiväisen digitaalisten aineistojen seminaarin Helsingissä Tieteiden talolla:

- 19. 11. Erikoiskirjastojen koulutuspäivä: *Julkaisujen digitointi ja säilytys nyt ja tulevaisuudessa*
- 20.11. Kansainvälinen työryhmä *Featuring the Digital Future - seminar on mass digitization, scholar collaboration, and managing the content of digital collection.*

Kirjastosihteerien työryhmä järjesti 23.10. Tieteiden talossa seminaarin *Asiakaspalvelupäivä – teemana muutos.*

Informaatiolukutaitoryhmä järjesti koulutuspäivän 27.11. Helsingissä otsikolla *Kohti Jupiteria? – IL OPSiin*

Kansallinen yhteistyö

Seura on jäsenenä Tieteellisten seurain valtuuskunnassa ja Suomen tiedekustantajien liitossa.

Seura toimii Karl-Erik Henrikssonin rahastossa yhdessä Suomen kirjastoseuran kanssa.

Suomen kirjastoseuran kanssa jatkettiin edelleen perinnekeräysprojektia.

Seura on jäsen Suomen kirjastomuseoyhdistyksessä.

Kansainvälinen yhteistyö

Jäsenyydet:

IFLA

Seura toimii useissa jaostoissa: Acquisition and Collection Development, Information Technology, Management and Marketing, Newspapers ja Management of Library Associations.

Veera Ristikartano edusti seuraa IFLAn konferenssissa Quebecissa elokuussa.

EBLIDA

Pirjo Vatanen osallistui Eblida Councilin vuosikokoukseen Haagissa toukokuussa.

UK SERIALS GROUP

Seuran kausijulkaisutyöryhmästä Tiina Jounio ja Marja-Liisa Seppälä osallistuivat UK Serials Groupin 31th Annual Conference and Exhibitioniin Torquayssa 9.-9.4.

LIBERin heinäkuussa Istanbulissa pitämään konferenssiin osallistui Harri Ahonen.

Airi Forssell osallistui STKS:n edustajana Lontoon On-line Information 2008-konferenssiin joulukuussa.

BIBLIOTHECA ALEXANDRINA

Seura on Bibliotheca Alexandrinan ystävyysseura.

POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ

Airi Forssell osallistui pohjoismaiseen kirjastoseurojen kokoukseen Helsingissä.

Talous

Seuran talous on vakaa. Toimintansa seura rahoittaa jäsenmaksuilla, Signumin vuositilauksilla ja seminaarien tuotoilla. Kansainvälisiä yhteyksiä ylläpidetään pääosin opetusministeriön myöntämän apurahan turvin. Vuoden tulos noudattelee pääpiirteissään talousarviota.

Jäsenmaksu oli toimintavuonna henkilöjäseniltä 35 €, työelämän ulkopuolella olevilta 20 € ja yhteisöjäseniltä 150 €. Jäsenet ovat saaneet jäsenmaksun vastineena Signum-lehden. Signumin tilaushinta on kotimaahan 50 € ja ulkomaille 60 €.

Avustukset ja apurahat

Opetusministeriö myönsi seuralle kansainvälisen yhteistyön edistämiseen 10 000 euron erityisavustuksen, joka käytettiin kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja kansainvälisten järjestöjen kokouksiin osallistumisiin. Seuran 800 euron suuriset matka-apurahat myönnettiin Sirkka Havulle Kansalliskirjastosta Pohjoismaiseen kirjahistorian konferenssiin ja Markku Laitiselle Kansalliskirjastosta Tukholmassa pidettävään ISO teknisen komitean kongressiin.

Työryhmät ja projektit

Vuoden 2008 aikana toimivat seuraavat työryhmät:

Finland Friends of Bibliotheca Alexandrina

Seura on mukana Unescon hankkeessa ja tekee yhteistyötä muiden ystävyysseurojen kanssa.

Erikoiskirjastojen työryhmä

Erikoiskirjastojen työryhmä toimii erikoiskirjastojen yhdyssiteenä ja koordinoi niiden toimintaa, sekä järjestää tilaisuuksia. Työryhmästä on kehittynyt etenkin pienten erikoiskirjastojen yhteydenpitofoorumi. Työryhmän rooliksi on muotoutunut tiedonvälitys erikoiskirjastojen kentän ja Suomen tieteellisen kirjastoseuran sekä Erikoiskirjastojen neuvoston välillä. Erikoiskirjastojen neuvosto puolestaan kokoaa ja välittää hajanaisen erikoiskirjastojen kentän näkemykset päättäjille ja antaa lausuntoja edustamiensa kirjastojen puolesta.

Informaatiolukutaitotyöryhmä (ent. Opintopalveluiden työryhmä)

IL-työryhmän tavoitteena on edistää informaatiolukutaidon toteutumista korkeakouluissa ja toimia sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistokirjastojen kouluttajien välisenä yhteistyökanavana. Informaatiolukutaidon opetuksessa painotetaan yhteistyötä opettajien, opiskelijoiden ja kirjaston välillä. Ryhmä tiedottaa ajankohtaisista asioista mm. seminaarein.

Kansainvälisten asioiden työryhmä

Kansainvälisten asioiden työryhmän tavoitteena on laajentaa ja syventää alan kansainvälisyyttä ja kansainvälisen yhteistyön vaikuttavuutta.

Työryhmä seuraa alan kansainvälistä toimintaa, mm. tiedottamalla alan tärkeistä kansainvälisistä tehtävistä, järjestää seminaareja ja kutsuu ja ottaa vastaan ulkomaisia vieraita ja edistää yhteyksien luomista heihin. Työryhmä osallistuu aktiivisesti kansainvälisten työryhmien toimintaan. Lisäksi työryhmä antaa lausuntoja kansainvälisiä kirjasto-organisaatioita koskevista asioista.

Kaukopalvelutyöryhmä

Edistää käytännön kaukopalvelun yhteistyötä Suomessa.

Kausijulkaisutyöryhmä

Seuraa kausijulkaisualueen kansallista ja kansainvälistä kehitystä ja tutkimusta ja järjestää koulutustilaisuuksia.

Kirjastojuridiikan työryhmä

Kirjastojuridiikan työryhmän tavoitteena on seurata säädösvalmistelua tieteellisten kirjastojen toiminnan alueella sekä kotimaisella että kansainvälisellä tasolla. Työryhmä valmistelee tarvittaessa lausuntoja ja ottaa kantaa kirjastojen juridisiin asioihin liittyen. Työryhmä järjestää koulutusta kirjastojuridiikkaan liittyen.

Kirjastosihteerien työryhmä

Kirjastosihteerien työryhmä edistää kirjastosihteerien yhteistyötä ja järjestää koulutustilaisuuksia ja tapaamisia.

Kokoelmatyöryhmä

Tukee kokoelmapoliittista suunnittelutyötä ja tarjoaa keskustelufoorumia kirjastojen kokoelmatyölle.

Laatutyöryhmä

Laatutyöryhmä seuraa kirjastojen toiminnan arviointiin ja parantamiseen tähtäviä hankkeita ja käytäntöjä sekä järjestää vuotuisen laatuseminaarin. Erityisesti keskitytään kirjastojen vaikuttavuuden arviointiin ja laatuseminaareihin. Tavoitteena on edesauttaa kirjastojen toimintojen kehittämistä sekä korostaa kirjastojen yhteiskunnallista merkitystä.

Taidekirjastotyöryhmä

Edistää suomalaisten taidekirjastojen yhteistyötä ja ylläpitää kansainvälisiä yhteyksiä sekä järjestää koulutusta.

Senioriklubi

Pitää yllä yhteyttä seuran entisten ja nykyisten aktiivijäsenten välillä ja järjestää tutustumisretkiä kirjastoihin.

Perinnekeräys-projekti

Pitää yllä keskustelua seuran ja tieteellisen kirjastoalan menneistä vaiheista keräämällä aineistoa ja järjestämällä aiheeseen sopivia tilaisuuksia.

Työryhmien toimintasuunnitelmat ja -kertomukset ovat luettavissa seuran www-sivuilla: <http://www.stks.fi>